

Siyaseti Kuşatan Parazit: Liberal Jakobenler

Türkiye’de liberal siyasetin ve liberal aktörlerin solda ya da sağda ciddi bir toplumsal karşılıkları olmadığı aşikâr. Hürriyet ve İtilaf geleneğinden beridir aktüel siyasete müdahil olma konusunda liberallerin ciddi bir etkileri olduğunu da inkâr edemeyiz. Bu aktörler gerek sol cepheden gerekse de sağ cepheden siyaseti tepeden dönüştürücü vasıflarıyla günümüze kadar ciddi bir rol oynadılar.

Türk siyasi hayatında yaşanan gerilimli süreç aslında onları kendiliğinden bu pozisyona itmişti diyebiliriz zira toplumsal tabandan liberal ekseninde siyasi bir karşılık üretemeyince; siyasete tepeden yön veren entelektüeller, aydınlar ve aktivistler olarak jakoben bir yöntemle karşımıza çıkmaya mecbur kalmışlardı.

Memleketin kadim ve eski hikâyesine dair trajik bir tabloyu da bununla beraber açıkça görmeye başladık. Muhalefetteyken eski rejimi, sistemi ve siyaseti hatta Türk Modernleşme Serüveni’ni sıklıkla tepeden inmece bir jakobenizmle itham ederek eleştiren sol ve sağ liberaller; son süreçte eleştirdikleri makus bir yöntem olarak jakobenizmin ve tepeden inmece tablonun adeta ironik biçimde tek temsilcisi oldular.

1913 sonrası İttihat Terakki siyasetinin totaliter tablosu önce tepeden inme modernleşme eleştirilerini kamuoyunda gündeme getirdi. Sonra tek partili hayat bu eleştirileri entelektüel hayatta giderek güçlendirdi. Çok partili hayata geçişle birlikte bu eleştiriler giderek daha fazla gün yüzüne çıktı. Nihayet son yirmi yılda bu eleştiriler siyaseti son derece etkili biçimde şekillendirerek tüm sosyopolitik hayata damgasını vurdu.

Kemalist sistem, bürokratik statüko ve askerî vesayet üç temel klişe kavram ve olgu olarak bu tepeden inmece jakobenizm eleştirilerinin göbeğindeydi. Sol liberal ve sağ liberal aktörlere göre bu tablo demokratikleşmenin önündeki en büyük engeldi ve bu tablo aşılsa ülke demokratikleşebilirdi. Üstelik bunu muhafazakâr-islamcı bir iktidar, ezoterik bir kült cemaat ve feodal bölücü siyaset birleşerek başarabilirdi.

Elbette bu koalisyona sol ve sağ liberaller de eklenmeliydi ama nereden ve nasıl olacaktı bu; tabanda büyük bir karşılıkları yoktu hatta etkili bir kitle hareketi de değildiler. O zaman ortada tek bir çare kalıyordu; güçlü ve karizmatik bir lidere tepeden tutunarak sivil toplumcu aktivistler olarak demokratik maskesiyle jakobenist bir yöntem dahilinde projelerini hayata geçirmek. Nasılsa konjonktür müsaitti ve dünya da liberal paradigmaya iman etmişti.

Türkiye bu süreci 2002-2012 arasında bizzat tecrübe ederek yaşadı. Erdoğan ve AKP üzerine dönem itibarıyla adeta bir parazit gibi çöken sol liberal ve sağ liberal aktörler; azınlık artığı hesaplarını jakoben bir usulle takip ediyor hatta çok kimlikçi, çok kültürcü, ver kurtulcu federatif projelerini yavaş yavaş hayata geçiriyordu. Kendilerini bu jakobenist yöntemden koruyacak Popperci üç temel eleştirilemez kutsal kavrama yaslamışlardı: sivilleşme, açık toplum ve demokrasi.

Ne güzel bir dünyaydı bu, ne muhteşem bir yöntemdi bu, ne kadar maliyetsiz ve bedelsiz bir işti bu; onların bu mucizevi akılları sayesinde çark dönüyor, memleket günbegün istenen rotada dönüştürülüyor.

Siyaset ve lider risk alıyor, bedel ödüyor ama bu parazit liberal jakobenler kamuflajlı bir alandan korunaklı zırhlar altında konforlu biçimde siyaseti şekillendiriyorlardı.

Siyasetin doğası gereği iktidar bölüşülemez ve insan tabiatı gereği güç ortak kabul etmez; işte bu jakoben liberal parazitler bunu ıskaladıkları yetmezmiş gibi siyaset, cemaat ve bölücü terör ekseninde yaşanan bu üçlü çatışma süreçlerinde de hep yanlış pozisyon almışlardı.

Türkiye için 2012-2016 arası bu siyasal çatışma ve egemen aktörler arası kaos süreciyle geçti. İktidar; cemaat ve bölücü siyasetle hegemonya savaşında sancılı da olsa yollarını ayırmıştı. Yetmez ama evet süreci bitmiş, çözüm süreci sona ermiş, cemaatin tasfiyesi başlamış ve dünyadaki sivilleşme, demokratikleşme, liberalleşme konjonktürü ağır yara almıştı. Rüya artık bitmişti üstelik bu aktörlere yüklenen memleketin demokratikleşme umudu da konjonktürün gerilimi içinde harcanmıştı.

İşler onlar açısından umulduğu gibi gitmiyordu; yaşanan sancılı süreçte bu jakoben liberal parazit aktörlerin kimi cemaati, kimi bölücü siyaseti, kimi konjonktürel liberal paradigmayı savunarak darbe sonrası süreçte adeta ortada kalmıştı.

Kemalist sistem, askerî vesayet ve bürokratik statüko aşılmış ancak ülke bir türlü demokratikleşememişti, onlar açısından ürettikleri tezler pratikte bir bir boşa düşüyordu. Bu mucizevi yöntem, bu muhteşem akıl, bu mükemmel yöntem ne yazık ki artık çalışmıyordu.

Memleketin demokratikleşme sürecinde tüm bu aktörlere yüklenen anlamı abarttıklarının farkında değillerdi üstelik memleketin demokratikleşmesinin sosyal yaşanmışlık, meşru siyasi rekabet ve politik tecrübeden geçtiğini de unutmuşlardı. Bu süreçte memlekete yaşattıkları ağır krizlerin ve kamu zararının hesabını verecek siyasi görünürlükte de değillerdi.

Süreç tersine dönünce elbette pozisyonlar da değişti ancak bu liberal jakoben parazit tavır hiç değişmedi. Erdoğan kriz sürecinde bunları sırtından atmayı başarmıştı ama bu aktörler de boş durmuyordu. 2019 yerel seçimlerinin kazanılması sonrası yükselen muhalif siyasi havaya mukabil, kendilerine yeni habitus alanı olarak muhalefeti ve ana muhalefet liderini seçmişlerdi.

Kılıçdaroğlu'nu genel başkanlığa taşıyan ve Y-CHP'nin önünü açan 10 Aralık çetesi herkesin malumudur sanıyorum. İşte bu parazit liberal jakobenler için yeni yaşam alanı tam da burasıydı.

Günden güne sol liberal aktörlerle Kılıçdaroğlu'nun etrafı kuşatılıyor; 10 Aralık çetesinin mevcut zihniyeti de bu iş birliğine müsait olduğu için muhalefet giderek büyük bir abluka altına alınıyordu. Kılıçdaroğlu 2023 seçimlerinde cumhurbaşkanı olmak istiyor fakat milletten bu konuda yeterli rıza üretilemiyordu. Sol liberal aktörler eliyle jakoben bir usul burada da devreye girdi ve millete rağmen cumhurbaşkanlığı adaylığının yolunu açacak bir proje üretti.

DEVA ve Gelecek partileri de bu olumlu muhalif havayı koklayan süreçte kurulmuştu; orada da genel başkanlara parazit gibi tutunan ve bu partilerin tüm kurumsal işleyişini bloke eden bir danışman sağ liberal ekip hemen peyda oldu. Bu partilerin de tabandan toplumsal bir dönüşüme imza atacak gücü yoktu dolayısıyla sağ liberal aktörlerce millete rağmen jakoben bir yöntem işletilmeliydi.

Kılıçdaroğlu'nun cumhurbaşkanı olması ve DEVA-Gelecek Partilerinin meclise girebilmesi için hatta beraberce ülkeyi yönetmek için maalesef "Altılı Masa" kurgusu hayata geçirildi. Bu kurgu artık parazit liberallerin jakoben ajandaları için mukadderdi. Süreç onlara bunu emrediyordu.

Muhalefete ve muhalif liderlere üşüşen bu parazit sol ve sağ liberal aktörler, böylece yine millete rağmen hatta millet aleyhinde iş tutuyorlardı ve muhalefetin taleplerine dönük tüm müstakbel kamu yararını kendi jakoben yöntemleriyle askıya almışlardı.

Ne var ki artık önlerinde konforlu bir jakobenizmi kolaylıkla icra edecekleri Erdoğan gibi güçlü ve karizmatik bir lider yoktu; Altılı Masa üzerinden sahte bir temsil ve kurguyla, işbu liberal aktörler ve muhalif liderler arasında kurulan parazit siyaset ilişkisi, 14-28 Mayıs 2023 seçimlerinde adeta duvara toslamıştı.

İYİ Parti tüm bu süreçte bu kurguyu bozmaya çalışsa da mevcut Ankara ve İstanbul belediye başkanlarının cesaretsizliği ve basiretsizliği yüzünden muhalefet ve millet ile beraber ortada kalmıştı. Üstelik tüm bu haklı isyan, parazit jakoben liberallerin gazete, medya ve anketçilerine de amansızca organize biçimde boğdurulmuştu.

Talih bu liberal parazit jakoben aktörleri siyaset sahnesinde iki kez mahkûm etmişti. Erdoğan'ın arkasına saklanarak giriştikleri işlerde tüm projeleri yarım kalmış; onları tamamlamak adına ana muhalefet ve küçük partiler üzerine kurdukları abluka da sonuç vermemişti.

Süreçte önce memleket aleyhine birçok kamu zararı doğurmuşlar ve sonra da memleketin parlamenter sisteme tek dönüş umudu olan dipdiri bir muhalefete de telafisi imkânsız bir zarar vermişlerdi.

Milyonların geleceği ortada kalmıştı, yaşanan sosyal tahribatın, siyasi çöküşün ve iktisadi buhran ile kamu zararının haddi hesabı yoktu. Jakobenizm tam olarak bu değil de neydi?

İşte onların liberal paraziterjik jakobenizmini tüm güçleriyle eleştirdikleri modernist ve cumhuriyetçi jakobenizmden ayıran şey de tam olarak buydu. Bir tarafta büyük bir modernleşme hamlesine tepeden inme biçimde de olsa yaslanan kamu yararı vardı; diğer tarafta baştan aşağı tepeden inmeceli bir kamu zararı doğmuştu.

Jakobenizm nihayet iktidarı ele geçiren bir grup zümrenin kendi hayalleri, kendi çıkarları ve kendi sevdaları adına toplumdaki bağımsız ve vatandaş, millet ve devlet aleyhine kamu zararı doğuran işler yapmasını ifade ediyordu.

Kendi canları ve hayatları pahasına otoriterlikle de olsa vatandaşı, milleti ve devleti kim kurtararak yarınlarına taşımış; kendi hayalleri ve çıkarları uğruna demokratlık maskesi altında vatandaşı, milleti ve devleti yarınlarından azade biçimde kim ateşe atmıştı?

Asıl jakoben kimdi, gerçek jakobenizm neydi, bizzat temsilcisi kimlerdi; artık çok daha açık biçimde görüyoruz.

Kutlu Kağan Dalkılıç, "Siyaseti Kuşatan Parazit Liberal Jakobenler" <https://www.fikirtepe medya.com/kutlu-kagan-dalkilic/siyaseti-kusatan-parazit-liberal-jakobenler/> (Yayın Tarihi: 4 Ekim 2024).